

[CONSTANTIJN HUYGENS] (HOFWIJCK)
AAN UTRICIA OGLE [UTRECHT]
5/15 SEPTEMBER 1653
5310

Antwoord op een verloren gegane brief van Utricia Ogle (zomer 1653).

Samenvatting: Huygens betreurt het lange stilzwijgen van Utricia en schrijft aan het slot dat verschillende nieuwe allemandes, courantes en sarabandes wachten op haar komst.

Over een antwoord van Utricia is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLVIII, fol. 46rv: afschrift (autograaf).

Vroegere uitgaven: Worp 1896, p. 133: onvolledig (<Many a newe ... Turnhout againe.>).

— Worp 5, nr. 5310, pp. 186-187: volledig.

— Rasch 2007, nr. 5310, pp. 969-971: volledig, met Nederlandse vertaling.

Namen: Béatrix de Cusance; Diego Duarte; Francisca Duarte; Margaret Lucas [Cavendish] (hertogin van Newcastle); Phoenix (= Anna Maria van Schurman); Anna Maria van Schurman; Sibylla (= Anna Maria van Schurman); Amalia van Solms.

Plaatsen: Keulen; Turnhout.

Titel: *Philosophicall fancies* (Lucas 1653).

Glossarium: almande (allemande); courante; sarabande.

Transcriptie

Copie.

To the Lady Swann.

Hofwijck, 5/15 September 1653.

Madam,

I was never of the opinion of the ancient Roman poet maintaining that no woman was ever borne speechlesse, but why Utricia Ogle should bee it towards Constantijn Huygens, I could not imagine till now that Your Ladyship hath beene pleased to awake, and to give me some reason why she hath slept so long. Neither will I bee too inquisitive about the validitie of that reason, your onely will and pleasure having allways beene the rule of mine, and no satisfaction pretended beyond your owne: which I hope, Madam, you are to find most absolute and compleat in the jorney you are proposing to the baths, and that there you will wash of so well all your infirmities that wee may see Your Ladyship returne provided of a paire of *gelegentheitjes* fatt and plumpe, and such as I suppose they were a dozen years since. In such a case wee will all long to see them at The Hague, though I make no account that you should bee intended to trimme them up as the Dutchesse of Lorraine told me your noble cousine of Newcastle doth use to doe, by binding a gentle peece of ribon at the topp of every one, and so appearing *au tour à la mode*.

I am fallen upon this lady by the late lecture of her wonderfull booke, whose extravagant attomes kept me from sleeping a great part of last night, in this my little solitude where, since Your Ladyship hath seene it, I have built two lovely glasswindowed cabinets at the waterside, making now more use of them, then of the whole castle of Hofwijck, which by this meanes is growen to a mighty and stately building, as everything in this world is great or small onely by comparison.

I dare not invite Your Ladyship to the view of these wonders but after your bathing, when I hope you will stand to your word and come to informe us, what may bee the reason of your famous Sybilla's remooving, and which way she may bee gone, this being a most strange kind of newes to us, as never having heard of it before. Certainly the towne of Utrecht is a mightie looser by it and should have hindred it by all possible violent civilities so that the ashes of that Phenix had beene preserved where she | 46v | hath so gloriously spent the

best part of her life. If it were not to much trouble to Your Ladyship, I could wish to heare in general, what may have occasioned so suddaine a resolution.

And thus praying God allmightye to blesse that of your Lady with a most prosperous successe, I remaine as ever, and for ever, etc.

Many a newe Almande, Courante, Sarabande and such like, are wayte upon Your Ladyship comming, after I shall have mustered them before little *ma sœur* Francisque, who I hope will see us before winter, *mon frère* Diego having some occasion of his trade to deale with Her Highnesse when she will be here from Turnhout againe.

Vertaling

Aan mevrouw Swann.

Hofwijck, 15 september 1653.

Mevrouw,

Ik deelde nooit de mening van die oude Romeinse dichter, die volhield dat geen vrouw ooit sprakeloos geboren was, maar waarom Utricia Ogle het zou zijn tegenover Constantijn Huygens kon ik mij niet voorstellen tot het moment dat u het beliefde wakker te worden en mij een reden te geven waarom u zo lang hebt geslapen. Noch zal ik te nieuwsgierig zijn naar de geldigheid van die reden, omdat altijd slechts uw wil en genoeg voor mij bepalend zijn geweest, en ik geen tevredenheid heb voorgewend boven de uwe, waarvan ik hoop, mevrouw, dat u die volmaakt en volkomen zult vinden op de reis die u gaat maken naar de baden, en dat u daar al uw onvolkomenheden zult afwassen, zodat we u zullen terugzien, met een paar mooie en mollige ¹ borstjes, ² zoals ik me voorstel dat ze een dozijn jaren geleden waren. In dat geval zullen we allemaal verlangen ze te zien in Den Haag, ofschoon ik er niet van uitga dat u ze zult opbinden zoals uw ³nicht van Newcastle, gewend is te doen, zoals de ⁴hertogin van Lotharingen, mij vertelde, door rond iedere borst een lint te binden en zo ⁵geheel volgens de laatste mode te verschijnen.

Ik kom op deze vrouw doordat ik pasgeleden haar bijzondere ⁶boek heb gelezen waarvan de extravagante atomen mij een groot deel van de afgelopen nacht uit de slaap hebben gehouden in mijn kleine eenzaamheid, waar ik, sinds u deze heeft gezien, aan de waterkant twee lieflijke tuinhuisjes met ramen heb laten bouwen, waarvan ik meer gebruik maak dan van het hele kasteel Hofwijck, dat daardoor lijkt te zijn gegroeid tot een machtig en statig gebouw, zoals alles in deze wereld slechts vergelijkenderwijs groot of klein is.

Ik durf u pas uit te nodigen tot het bezichtigen van deze wonderen na uw bezoek aan de baden, wanneer u naar ik hoop uw woord zult houden om ons te komen vertellen wat de reden is van het vertrek van onze beroemde ⁷Sibylle en waarheen ze is vertrokken. Het is het vreemdste nieuws dat we ooit over haar hebben gehoord. De stad Utrecht lijdt zeker een geweldig verlies door dit feit, en had het met alle geweld moeten verhinderen, zodat de as van deze Phoenix dáár zou worden bewaard waar ze zo glorieus het beste deel van haar leven heeft doorgebracht. Als het u niet teveel problemen geeft, zou ik graag in het algemeen horen wat haar dit zo plotseling heeft doen besluiten.

En zo bid ik God almachtig om u te zegenen met voorspoed, en verblijf ik voor altijd en zoals altijd.

1. De opmerkingen over Utricia's borsten en haar reis naar Spa zouden kunnen wijzen op een recente bevalling van Utricia.

2. Margaret Lucas Cavendish, hertogin van Newcastle.

3. Béatrix de Cusance.

4. Vermoedelijk Margaret Lucas Cavendish' *Philosophical fancies* (Londen 1653), te vinden in *Catalogus ... librorum bibliothecae ... Constantini Hugonii* (Den Haag, 1688), p. 48, Libri miscellanei in octavo, nr. 48. Van de gelijktijdig verschenen *Poems and fancies* bezat Huygens de tweede druk uit 1668 (*Catalogus*, p. 21, Libri miscellanei in folio, nr. 103).

5. Anna Maria van Schurman.

Verschillende nieuwe allemandes, courantes en sarabandes en dergelijke, wachten op uw komst, nadat ik ze zal hebben verzameld voor ^Lmijn kleine zuster^J Francisca [Duarte], die ons, naar ik hoop, vóór de winter zal bezoeken, wanneer ^Lmijn broeder^J Diego [Duarte] onderhandelt met Hare ^oHoogheid, wanneer ze terug zal zijn uit Turnhout.

6. Amalia van Solms.